

Polityka przeciwdziałania wykorzystaniu oraz niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych Beneficjentów (PSEA) korzystających z pomocy Stowarzyszenia „Dla Ziemi”

Polityka oraz procedury dotyczące przeciwdziałaniu wykorzystywaniu oraz niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych Beneficjentów opisane w tym dokumencie będzie szeroko udostępniana i jest obowiązkowa dla wszystkich pracowników, współpracowników i wolontariuszy zaangażowanych w działalność Stowarzyszenia. Nieprzestrzeganie zasad i procedur będzie rozpatrywane bezzwłocznie i może ostatecznie skutkować zwolnieniem/wykluczeniem z organizacji lub zerwaniem współpracy z organizacją.

Wszystkie osoby reprezentujące Stowarzyszenie „Dla Ziemi”, w tym pracownicy, wolontariusze i inne osoby współpracujące mają obowiązek zgłaszania wszelkich swoich obaw, które zostały im zgłoszone zgodnie z niniejszą polityką.

1) Definicje

SEA - (Sexual Exploitation and Abuse) - oznaczający w języku polskim *wykorzystywanie i niegodziwe traktowanie w celach seksualnych*.

PSEA - (Protection against Sexual Exploitation and Abuse) oznaczający w języku polskim *zapobieganie wykorzystywaniu i niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych*.

Beneficjent - każda osoba korzystająca ze wsparcia Stowarzyszenia „Dla Ziemi” w ramach prowadzonych projektów lub programów. Zgodna z definicją zawartą w dokumencie ST/SGB/2003/13.

Dziecko - definiuje się jako każdą osobę, która nie ukończyła 18 roku życia. Osoba, która jest szczególnie narażona i wymaga dodatkowych zabezpieczeń w celu ochrony jej praw.

Osoby dorosłe szczególnie zagrożone lub narażone - to osoby w wieku 18 lat lub starsze, których zdolność do ochrony przed nadużyciami, przemocą, zaniedbaniem lub wyzyskiem jest znacznie ograniczona przez: niepełnosprawność umysłową lub fizyczną, chorobę, podeszły wiek, niestabilność emocjonalną lub stres oraz przez sytuację kryzysową, w której się znajdują.

Wykorzystywanie seksualne - Jakikolwiek faktyczne wykorzystanie lub usiłowanie wykorzystania trudnego położenia innej osoby, swojej dominującej pozycji lub zaufania w celach seksualnych.

Niegodziwe traktowanie w celach seksualnych - Jakikolwiek faktyczna lub zagrażająca aktywność seksualna przeprowadzona przy użyciu siły lub w warunkach nierówności lub przymusu. Definicja ta obejmuje również działania on-line. Wykorzystywanie seksualne i nadużycie seksualne może się przydarzyć każdemu - kobietom, mężczyznom, dziewczętom i chłopcom - w każdym wieku i w każdych okolicznościach.

1. Polityka organizacyjna Stowarzyszenia „Dla Ziemi”

Wszystkie dzieci i osoby dorosłe szczególnie narażone lub zagrożone, bez względu na: wiek, rasę, religię sprawność czy niepełnosprawność lub światopogląd, płeć, orientację seksualną lub pochodzenie, mają prawo do szczególnej ochrony przed nadużyciami, wyzyskiem czy zaniedbaniem. Stowarzyszenie „Dla Ziemi” dba o to, aby dobro i interesy dzieci i osób dorosłych szczególnie narażonych lub zagrożonych bezpośrednio i pośrednio były najważniejsze we wszystkich okolicznościach.

Stowarzyszenie zwraca ogromną uwagę, aby zapewnić bezpieczeństwo Beneficjentom korzystającym z pomocy - osobom szczególnie zagrożonym lub narażonym na wykorzystywanie seksualne i nadużycia seksualne, w szczególności dzieciom oraz osobom niepełnosprawnym, przesiedlonym, posiadającym status uchodźcy lub będących w procedurze uchodźczej,

Celem wprowadzenia niniejszej polityki jest wzmocnienie i utrzymywanie postawy zerowej tolerancji dla wykorzystywania i nadużyć seksualnych (SEA) dla całego zespołu oraz współpracowników Stowarzyszenia „Dla Ziemi” oraz zapewnienie, że role, obowiązki i oczekiwane standardy postępowania w odniesieniu do SEA są znane i rozumiane w organizacji.

Tworzenie i utrzymywanie bezpiecznego środowiska, wolnego od SEA, poprzez podejmowanie odpowiednich środków w celu zapobiegania i reagowania na przypadki nadużyć w tym zakresie.

2. Zastosowanie w organizacji

Niniejsza polityka dotyczy wszystkich pracowników, współpracowników, partnerów i wolontariuszy Stowarzyszenia „Dla Ziemi”, niezależnie od rodzaju umowy i ich roli oraz każdej osoby lub organizacji pracującej w naszym imieniu.

Każdy partner z którym Stowarzyszenie współpracuje w ramach programów pomocowych prowadzonych dla Beneficjentów w umowie lub w aneksie do umowy potwierdza zapoznanie się z polityką PSEA i zobowiązuje się do jej przestrzegania.

Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia mogą podlegać karze upomnienia – a nawet zostać zwolnieni – za niedozwolone zachowania seksualne.

Zasady, których muszą przestrzegać:

- Pracownikom humanitarnym nie wolno nawiązywać relacji o charakterze seksualnym z osobami poniżej 18 roku życia, nawet jeśli jest to legalne w ich kraju. Stwierdzenie, że nie znali oni wieku danej osoby nie jest wystarczającym uzasadnieniem.
- Pracownikom humanitarnym nie wolno płacić za seks w formie pieniężnej, w zamian za obietnicę zatrudnienia, czy w postaci dóbr lub usług, w tym towarów i usług przeznaczonych na pomoc potrzebującym. Nie mogą używać tego rodzaju obietnic w celu skłonienia innych ludzi do zaakceptowania jakiegokolwiek zachowania, które ich poniża lub wykorzystuje. Obejmuje to również płacenie lub oferowanie pieniędzy w zamian za stosunek płciowy z osobą świadczącą usługi seksualne.
- Pracownikom humanitarnym, którzy mogą mieć wpływ na to, kto otrzymuje dobra lub usługi, nie wolno utrzymywać kontaktów seksualnych z nikim, kto

mógłby skorzystać i otrzymać tego rodzaju pomoc. Niszczy to zaufanie do wykonywanej przez nich pracy.

- Jeśli pracownik humanitarny ma obawy lub podejrzenia, że ktoś z jego bądź innej organizacji pomocowej łamie humanitarne zasady dotyczące zachowań seksualnych, ma on obowiązek zgłosić to zgodnie z procedurami ustalonymi przez jego organizację.
- Pracownicy humanitarni mają obowiązek tworzenia i podtrzymywania środowiska pracy zapobiegającego niedopuszczalnym zachowaniom seksualnym i zachęcającego pracowników do zachowań zgodnych z ustalonym kodeksem postępowania.

3. Główne założenia polityki

Założenia do procedur opierają się na przeciwdziałaniu wykorzystaniu seksualnemu oraz niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych Beneficjentów korzystających z pomocy Stowarzyszenia „Dla Ziemi” w relacji z pomagającymi.

1. Wykorzystanie seksualne i niegodziwe traktowanie w celach seksualnych - zawsze jest podstawą do rozwiązania stosunku pracy.
2. Zabronione są wszelkie czynności seksualne z udziałem dzieci (osób do 18 roku życia).
3. Zabronione jest oferowanie czegokolwiek w zamian za seks.
4. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia zobowiązują się zgłaszać wszelkie podejrzenia nadużycia pozycji pracowników Stowarzyszenia wobec Beneficjentów.
5. Wdrażane są środki w celu ochrony i zabezpieczenia dzieci w środowisku medialnym (filmowanie, kontakty z mediami, oglądanie lub słuchanie treści medialnych).
6. Tworzone jest środowisko przeciwdziałające wykorzystaniu seksualnemu i niegodziwemu traktowaniu w celach seksualnych
7. Prowadzona jest dokumentacja standardowych procedur zapewniających, że cały personel oraz współpracownicy otrzymali oraz podpisali politykę.
8. Procedury mają być transparentne i znane pracownikom Stowarzyszenia „Dla Ziemi”.
9. Stowarzyszenie prowadzi szkolenia oraz udostępnia materiały w zakresie (PSEA).

Polityka w organizacji opiera się na poniższych wartościach:

- Świadomość - Zapewnienie, że wszyscy pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia są świadomi wysokich standardów zachowania i postępowania, których oczekuje się od nich w celu ochrony Beneficjentów (w szczególności dzieci i młodzieży) przed jakąkolwiek formą wyzyskiwania i wykorzystywania seksualnego w życiu prywatnym i zawodowym.
- Zapobieganie - zapewnienie poprzez świadomość i dobre praktyki, że wszyscy pracownicy o współpracownicy Stowarzyszenia minimalizują ryzyko jakichkolwiek form wyzyskiwania i wykorzystywania seksualnego Beneficjentów (w szczególności dzieci i młodzieży), w tym np.

przeprowadzanie odpowiednich weryfikacji personelu w ramach procesu rekrutacji.

- Raportowanie - Zapewnienie, że wszyscy pracownicy i osoby współpracujące ze Stowarzyszeniem mają jasność co do tego, jakie kroki należy podjąć w przypadku pojawienia się podejrzeń lub incydentów wyzyskiwania lub wykorzystywania seksualnego Beneficjentów (w szczególności dzieci i młodzieży).
- Reagowanie - Zapewnienie, że podejmowane są natychmiastowe działania w celu zidentyfikowania i wyjaśnienia zgłoszeń dotyczących wyzyskiwania lub wykorzystywania seksualnego Beneficjentów Stowarzyszenia (w szczególności dzieci i młodzieży) oraz zapewnienia bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia osób, które padły ofiarą wykorzystania/wyzysku na tle seksualnym.

4. Systemy zasobów ludzkich i bezpieczna rekrutacja

- a) Każdy pracownik/wolontariusz pracujący z dziećmi i osobami dorosłymi szczególnie narażonymi lub zagrożonymi musi:
- otrzymać jasny opis stanowiska lub roli, określający oczekiwania dotyczące ich pracy i postępowania,
 - wykazać, że spełnia specyficzne wymagania na dane stanowisko lub rolę,
 - wypełnić formularz przy pierwszej wizycie w celu aktualizacji swoich danych osobowych, dotychczasowego i obecnego doświadczenia zawodowego/wolontariatu oraz kwalifikacji,
 - odbywać coroczne szkolenie PSEA mające na celu przypomnienie im procedur i ważnych pojęć,
 - być nadzorowany przez wyznaczonego kierownika i obserwowany w pracy przez koordynatora,
 - być zweryfikowany pod względem kwestii niewłaściwego zachowania seksualnego w miejscu pracy lub podpisać oświadczenie kandydata/kandydatki do pracy, że nigdy nie podlegał(a) sankcjom (dyscyplinarnym, administracyjnym lub karnym) wynikającym z dochodzenia w sprawie SEA, nie zakończył(a) stosunku pracy w trakcie dochodzenia oraz w toku dochodzenia nie odmówił(a) współpracy w takim dochodzeniu.

5. Obowiązkowe szkolenia dla pracowników, wolontariuszy i partnerów

Stowarzyszenie prowadzi obowiązkowe szkolenia (on-line i na żywo) dla całego personelu i współpracowników i partnerów w zakresie PSEA i odpowiednich procedur. Szkolenia zawierają:

1. definicję SEA (zgodną z Definicją ONZ),
2. wyjaśnienie dotyczące zakazu wykorzystywania i nadużyć na tle seksualnym oraz omówienie polityki organizacji,
3. działania do podjęcia których personel jest zobowiązany (tj. szybkie zgłaszanie podejrzeń i odpowiednie kierowanie ofiar).

Szkolenia odbywają się cyklicznie - każdy pracownik, współpracownik/wolontariusz musi odbyć co najmniej 1 szkolenie w roku.

Udział w każdym szkoleniu jest potwierdzany listą obecności i certyfikatem.

Materiały szkoleniowe są dostępne dla pracowników, współpracowników i wolontariuszy.

6. Procedury zgłaszania

Zgłoszenie wykorzystania seksualnego lub niegodziwego traktowania w celach seksualnych jest obowiązkiem organizacji i jej pracowników, współpracowników oraz wolontariuszy i partnerów. Zgłoszenie musi nastąpić najszybciej jak to możliwe. Zgłoszenie może być osoby, która tego doświadczyła bezpośrednio lub od osoby, która była świadkiem.

Stowarzyszenie „Dla Ziemi” poważnie traktuje wszelkie zarzuty lub obawy dotyczące nadużyć na tle seksualnym. Procedura raportowania powinna być ściśle przestrzegana przez pracowników i współpracowników Stowarzyszenia.

Postępując zgodnie z procedurą zgłaszania należy zachować szczególną ostrożność w odniesieniu do prawa jednostki do bezpieczeństwa, poufności, przejrzystości, dostępności.

Ścieżka zgłaszania jest jasna, znana, widoczna dla wszystkich zarówno dla pracowników i dla Beneficjentów. Każda osoba która korzysta z pomocy oferowanej przez Stowarzyszenie może złożyć skargę, w której może zgłosić niewłaściwe zachowanie, również w przypadku gdy ma obawy lub podejrzenia dotyczące takiego przypadku.

Każde nadużycie oraz stosowanie przemocy musi spotkać się z reakcją i stosowną interwencją. Istnieje wiele sposobów na zgłoszenie nieprawidłowości. Beneficjenci i pracownicy/ współpracownicy mogą wybrać opcję raportowania.

7. Zgłoszenia od Beneficjentów

Jeżeli Beneficjent jest zaniepokojony swoim własnym dobrostanem lub dobrostanem innego Beneficjenta, istnieją następujące metody zgłaszania.

Każde zgłoszenie jest traktowane poważnie a osoby przyjmujące zgłoszenia są odpowiednio przygotowane, wykazujące się odpowiednią wrażliwością, zrozumieniem kwestii związanych z płcią, różnorodnością kulturową i kontekstami specyficznymi dla danej kultury. Każda z form zgłaszania jest traktowana priorytetowo.

Beneficjenci mogą zgłosić swoje obawy w następujący sposób:

- Przez e-mail: dlaziemi@dlaziemi.org
- Listownie na adres: Stowarzyszenie „Dla Ziemi”, Bratnik 5, 21-132 Kamionka

W miarę możliwości zgłoszenie powinno zawierać następujące informacje:

Co się stało?

Kto popełnił domniemane wykroczenie?

Kiedy i gdzie to nastąpiło?

Zgłoszenie musi zawierać kontakt zwrotny, w celu umożliwienia dalszej korespondencji i wyjaśnienia sprawy. Zgłoszenia mogą być sformułowane w języku innym niż język polski.

8. Zgłoszenia od pracowników / wolontariuszy

Stowarzyszenie oczekuje, że pracownicy i współpracownicy będą wyczuleni na sygnały, które mogą sugerować, że dziecko lub osoba dorosła jest narażona lub zagrożona wykorzystaniem seksualnym lub niegodziwym traktowaniem o charakterze seksualnym. Stowarzyszenie oczekuje również takiego samego podejścia od pracowników swoich partnerów.

Jeśli pracownik ma obawy co do dobrostanu podopiecznych, musi zapisać wszystkie szczegóły potwierdzające podejrzenia i swoje obawy zgłosić:

- Osobiście lub e-mailem do wyznaczonym członkom personelu, którzy pełnią funkcje w zakresie niniejszej polityki, tj. osób kontaktowych ws. PSEA:
 - Natalia Jarosz-Kozdraj
- E-mailem na utworzony bezpośrednio do zgłaszania działań niepożądanych: psea@dlaziemi.org
- Listownie na adres: Stowarzyszenie "Dla Ziemi", Bratnik 5, 21-132 Kamionka

Ponadto zawsze można zgłosić wątpliwości osobom pełniącym role decyzyjne w Stowarzyszeniu. Stowarzyszenie deklaruje pełne wsparcie dla sygnalizowania przez pracowników zauważonych nadużyć. Dane kontaktowe zgłaszającego skargę będą traktowane jako poufne. Priorytetem Stowarzyszenia jest zagwarantowanie bezpieczeństwa osobie zgłaszającej tak, aby jego dane nie dotarły do osób, których dotyczy zgłoszenie.

9. Zarzuty wobec pracowników i wolontariuszy (zgłoszenia od osób spoza organizacji)

Wszelkie zarzuty, że pracownik/współpracownik lub wolontariusz zachowywał się w sposób, który wyrządził krzywdę lub mógł skrzywdzić Beneficjenta, będą traktowane poważnie, z wyczuciem i szybko. W przypadku zaniepokojenia postępowaniem pracownika lub wolontariusza sprawę należy zgłosić najszybciej jak to możliwe:

- Przez e-mail: dlaziemi@dlaziemi.org
- Listownie na adres: Stowarzyszenie "Dla Ziemi", Bratnik 5, 21-132 Kamionka

10. Pomoc i skierowanie

Formy pomocy:

1. **Nieformalne** - empatyczne zachowanie wobec ofiary
2. **Formalne** - zgłoszenie wykorzystania seksualnego lub niegodziwego traktowania w celach seksualnych jest obowiązkiem organizacji przy tym zawsze i wszędzie obowiązuje prawo krajowe.

Ofiary wykorzystywania i nadużyć kierujemy do specjalistycznych poradni lub centrów pomocy psychologicznej.

Stowarzyszenie posiada bazę jednostek wspierających osoby pokrzywdzone w przypadku nadużyć. Są to placówki zajmujące się profesjonalnie pomocą w różnym

zakresie (m.in prawnym, medycznym, psychologicznym). Baza zawiera zarówno lokalne możliwości wsparcia jak i ogólnopolskie placówki, centra pomocy.

11. Dochodzenie

W przypadku zgłoszenia zarzutu wykorzystania lub nadużycia na tle seksualnym wobec Beneficjenta przedstawiciel Stowarzyszenia, który przyjmuje zgłoszenia niezwłocznie kontaktuje się z wybraną przez Stowarzyszenie organizacją zajmującą się profesjonalną opieką i wsparciem dzieci lub osób dorosłych.

Dochodzenie jest przekazywane organizacji zewnętrznej. Pracownicy Stowarzyszenia nie przeprowadzają dochodzenia.

Dochodzenia są prowadzone przez doświadczonych i wykwalifikowanych specjalistów, którzy są również przeszkoleni również w zakresie dochodzeń dotyczących spraw wrażliwych, takich jak zarzuty dotyczące SEA.

Uzasadnione skargi skutkują działaniami dyscyplinarnymi lub konsekwencjami umownymi wobec pracownika.

- Działania naprawcze w przypadku identyfikacji incydentów SEA zaistniałych w stosunku do beneficjentów Stowarzyszenia „Dla Ziemi”.
- Po wystąpieniu incydentu SEA Stowarzyszenie doloży wszelkich możliwych starań, aby wyjaśnić, dlaczego doszło do takiej sytuacji i wdrożyć działania naprawcze w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa ponownego wystąpienia incydentu SEA. Podejmowane działania naprawcze zostaną udokumentowane.